

עם כניסתו לתפקיד המפקד של המישטרה

ממתין להרצל שפיר סקר המקשר אותו לתפקידו

הקודם, על התגברות הפשיעה בקרב החיילים

עבריינים במתירים

צוא הרבה מפקדים שיועיקו את מצ"ח אם יגלו אצבע של חשיש בידי הנהג שלהם, או בידי האפסנאי או השקמיסט. ג'ובני קים אלה הם בעלי מעמד מיוחד, מפני שהם נותנים שרותים למפקד. עליה ניכרת יש בעת האחרונה גם בעבירות רכוש המבוצעות על-ידי לובי שימדים. הצוות העוסק עתה בהתגברות על הפשיעה האורחית בצה"ל, אינו דן בעבירות רכוש המתבצעות בתוך בסיס סי צה"ל, מאחר ולמישטרת ישראל אין כל מידע על כך. אולם קציני-צבא ששורו חחו עם קציני-מישטרה ידעו למסור, כי גם עבירות הרכוש בתוך מחנות צה"ל — גניבות חיילים מחיילים וגניבות חיילים מר כוש צה"ל — נמצאות בעת האחרונה בעליה מתמדת. כאשר מתגלה בבסיס צבאי גניבה חמורה מוזמנת המישטרה הצבאית החוקרת. אם מתגלה האשם הוא עומד לדין בפני בית-דין צבאי, ובדרך כלל נגזרים עליו כמה חודשי מאסר, שאותם הוא מבלה בכלא צבאי. אולם כאשר חייל מבצע התפרצות או שוד, בעת שהוא נמצא בחופשה, או כאשר הוא עורק מיהדותו, מטפלת בכך המישטרה האורחית, לפחות בהליך הראשוני. גורמי המישטרה יודעים למסור, כי מיספר המיקרים שבהם מעורבים חיילי צה"ל בר עבירות נגד הרכוש, כולל עבירות חמורות של מיקרי שוד של בנקים והנויות, נמצא בגידול מתמיד. גם שיעור החיילים בקרב העבריינים בשטח זה, עלה בעת האחרונה.

גניבת טילי כתף

תופעה חדשה, המדיאגה יותר מקודמתיה, היא תופעת גניבות הנשק מר צה"ל על-ידי חיילים ומכירתו בשוק הר אורחי. במשך שנים רבות לא היה איש בצבא מעלה על דעתו, כי גניבת נשק מצה"ל יכולה להפוך מכה של ממש. מדי פעם היו מתגלים מיקרים של גניבת אקדח או עוזר, ומי שהיה נתפס בכך היה מקבל עונש חמור במיוחד. היחס לנשק הצבאי היה מרשף מתקופת הפלמ"ח והמחתרות, כאשר כל פרבלום היה יקר מציאות וכל תת-מקלע נחשב לאוצר שלא יסולא בפז. אי אפשר לומר, שגניבות נשק בצה"ל הפכו לנורמה, אך אין ספק כי סוג זה של פשע מתפשט והולך. תחילה היתה גניבת נשק נחלתם של חיילים מבני המיי עוטים בלבד. אלה היו "שואלים" נשק מבסיסים וגובנים תחמושת, בעיקר כדי להשתמש בהם בפנטאזיות המיזרחיות הי מישפחתיות שלהם. אולם לפני שנים אחר דות התברר, כי גניבות הנשק על-ידי בני המיעוטים לא הסתכמו רק בירידי שימי חת. כאשר פרצה מלחמה בין שתי חמור לות בכפר הדרוזי הגלילי אבריסנאן, התי גלו מיצבורי-נשק עצומים, שכללו גם טילי- כתף, שגנבו מבסיס צה"ל בשומרון. הצי דדים הלוחמים לא היסטו כלל להשתמש בהם. אולם גניבות הנשק מצה"ל החלו למר שוך את תשומת-הלב כאשר נשק צבאי הופיע בכמויות רציניות בידי העולם החתי תון. ככל שהפשע בארץ התרחב והפך יותר אלים, כן גבר הביקוש של העולם התחתון לנשק חם. והיכן נשק כזה נמצא? לא במחסני צה"ל? כאשר נחשפה לפני כחודשיים כנופית חיילים שעסקה בגניבת נשק ממחנות צה"ל ובמכירתו בשוק החופשי, הודעו קוראי כתבת את הכתבה הוא, עוכר ישראל, היום כבר מוכן צה"ל להודות כי הסמים הם אחת מבעיותי החמורות ביותר.

למישטרה ידוע, שאין כימעט רשת של מפיצי סמים או תחנה למימכר סמים שבה לא מעורבים חיילי צה"ל. בצורה זו או אחרת. האבסורד הוא, שסוחרים הסמים מר קרב החיילים עובדים בשיתוף פעולה דוור קא עם אנשים שלא שירתו אף פעם בר צה"ל; כאלה שצה"ל לא רצה לגייסם או כאלה שהצליחו להתחמק משרות. הקשר בין הסמים לבין צה"ל הוא ברור לגמרי. בסיסי הצבא הם מאגר גדול של לקוחות פוטנציאליים של סמים. צעירים שהתנסו בשימוש בסם בהיותם בבית-ספר מתחברים עם צעירים שבשכונת שממנה באו הפך הסם לסיגנון-חיים. אלה ואלה מצליחים לגרות את סקרנותם של חבריהם הצעירים, לנסות ולטעום מן הסם. קיימת עוד סיבה להתפתחות הפשיעה בנושא הסמים בתוך צה"ל. המישטרה הי צבאית אינה בנויה למילחמה במכת הר סמים. מצ"ח (מישטרה-צבאית-חוקרת) נכר נס לפעולה רק כאשר מתגלה פרשת סמים ומובאת לידיעתו. המישטרה האורחית כבר לה במידה רבה בחקירותיה בתוך הבסיסים הצבאיים. קשה לה להחזיר אל תוך הר חברה הסגורה של הבסיס חוקרים, מבלי שאלה יזוהו מיד. קשה לה לנהל עבודת מודיעין טובה בתוך בסיס צה"ל. ועבודה

בצה"ל הפכה התופעה לנורמה כימעט קבר עה, שאינה נחשבת לעבירה חמורה על הר חוק. גם אנשי המישטרה שעוסקים עתה בר עניין אינם רואים בהומרה רבה את הר טרמפ על המכונות הגנובה. הסביר אחד מהם: "במקרים האלה אנחנו יודעים שה מכונות תחזור לבעליה, בזמקדם או בר מאוחר, מבלי שנגרם לה כימעט נזק". אבל הנהוג של גניבת מכונות לשם כיה של סופשבוט או כדי לחזור לבסיס, הוליד תופעה אחרת שאלה כבר מתייחסים בר מישטרה בחומרה רבה יותר. חיילים הי

מפכ"ל שפיר האם יוצר שיתוף

רואים עד כמה קל וכימעט בלתי-מוסכן לגנוב מכונות כדי להגיע לבסיס. מגלים גם את הרווח הכספי הטמון בכך. החייל הפורץ למכונות ומפעיל את מנועה ללא מפתח, כדי לשוב לבסיס, מסתכן באותה מידה כחייל העושה זאת כדי להחביא את המכונות, לפרקה ולמכור את חלקיה. למישטרה ידוע על חיילים שקשרו קשרים עם גובני-מכונות מיקצועיים, לשם פירוק ומכירה. יש חיילים המדווחים, בר אמצעות מיסטר טלפון סודי, היכן החנו את המכונות הגנובה, כדי שסוחר המכונות הגנובות יבוא לקחתה משם. בדרך כלל התמורה שאותה מקבל החייל עבור הידיעה הטלפונית ניתנת לו רק בחופשה הבאה. התמורה נעה בין 5000 ל-10,000 לירות למכונות, בהתאם לדגם ולשנת הייצור. סוג אחר של פשע שבו מעורבים חיילי צה"ל הוא הסחר בסמים. מלבד כמה שכונות הידועות קציני-סמים, צה"ל מהווה את הממת הסמים הגדולה ביותר בארץ. בכל מקום שבו נמצאים צרכני-סמים, גם צוות רשתות המכירה והסחר בסמים. למישטרה ולמישטרה הצבאית ידוע, כי בבסיס צה"ל רבים יש ממש תחנות לי מימכר סמים. ואין המדובר רק בחשיש או בסמים קלים אחרים. לעיתים קרובות, הר תחנה" ממוקמת ממש בשק"ס. במקרים אחרים "התחנה" היא הנהג של המפקד, שלו אפשרויות תנועה כימעט בלתי-מוגבלות.

מדי יום ראשון בבוקר יוצאת שיירה מורה מתחנת המישטרה בבאר-שבע לכיוון דרום. בראש השיירה נוסע גיפ מישטרה, ואחרייו שלוש מכונות-גנר. אני שי השיירה מגיעים לבסיס צבאי גדול בר דרום הארץ. בסביבתו הם מגלים כלי-רכב נטושים רבים. הם מתחילים במלאכת הר גרירה שלהם לבאר-שבע. בידי של הקצין הממונה על השיירה רשימה של כלי-רכב שנגנבו באותו הלילה. הוא מוצא ברשימה זו את מרבית כלי-הרכב החונים בצדי הכביש, בסביבות הבסיס. לגבי אלה שאינם רשומים יודע הקצין כי הם עדיין לא גילו שריכבם נגנב ולכן לא התלוננו בר מישטרה.

מכת גניבות הרכב על-ידי חיילים הפי כה בעת האחרונה לבעיה המטרדית את מישטרת ישראל. אולם בעיית הרכב הי גנוב היא רק אחד מהנושאים, ואולי הר פחות חמור מכולם. המטרדים את הצוות המיוחד שהוקם במטה הארצי של המיש טרה, לרדן בפשיעה האורחית הגוברת בר צה"ל. בצוות לא משתתפים, משום מה, גורמים צה"ליים. קצינים של המישטרה הצבאית או אנשי מפקדתו של קצין הר חינוך הראשי. אולם מדי פעם קפצם מר מינים חברי הצוות, כבוסן אישי, קציני צה"ל העוסקים בנושא ליחות הבהרה. גורמים במטה הארצי, שסירבו לאשר כבוסן רשמי את דבר קיומו של הצוות, מודים שהבעיה חמורה, אך לא מכונים להסביר מדוע אין צה"ל שותף לדיונים על הפשיעה האורחית בצבא ועל הדרכים לר לום את עלייתה המדיאגה. נראה כי צה"ל, שאינו מוכן להודות בעליית עקומת הר פשיעה בקרב החיילים, החליט שלא להשי תתף בעבודת המחקר, כדי שההשתתפות הרשמית בצוות לא תהווה הודאה של צה"ל בעצם העובדות.

הכסף מוביל לפשע

מדוע גונבים חיילים מכונות בר מיספר כה גדול? מרבית גניבות הר מכונות על-ידי לובשי מדים מתבצעות בר סופר-שבוע. חיילים החוזרים לבתיהם אחרי חופשת שרות, רוצים לעשות את חופשתם נעימה בכל מחיר. חופשה נעימה היא חופשה עם מכונות אמריקאית הדורה, שבה אפשר להסיע את החברה או את החברה לטיול ושעמיה אפשר להופיע ליד הדיס- קוטק העירוני. חיילים אחרים גונבים את המכונות רק כדי להגיע לבסיס. אלה הן המכונות שהמישטרה אוספת כביצים עזובות ליד בסיסי הצבא. חייל הגאלץ לבלות שעתים או שלוש בטרמפים, בדרכו חזרה לבסיס, מעדיף להאריך את חופשתו, ולסחוב מכונות בלילה שלפני שובו לבסיס. החייל אינו מסתיר מחבריו ואפילו לא מפקדיו את הדרך שבה הגיע לבסיס. לי עיתים הוא אף אוסף בדרך טרמפטיים היודעים כי המכונות גנובה. בבסיסים רבים

• סיגנון חשיבה זה הוא ישן בצה"ל. כאשר לפני ארבע שנים חשף העולם הזה (2001) את רשתות סוחרים הסמים בקרב החיילים, טרב צה"ל להודות כי הסמים מהווים בעיה בצה"ל. דובר צה"ל דאג, תת-אלוף יואל בר-פורת, טען כי "אין סמים בצה"ל". אחרי פירסום החקירה הי מיוחדת אמר אותו הדובר כי העיתונאי שכתב את הכתבה הוא, עוכר ישראל, היום כבר מוכן צה"ל להודות כי הסמים הם אחת מבעיותי החמורות ביותר.

רמטכ"ל איתן — בין המישטרה למ"צ

מודיעינית היא תנאי הכרחי לגילוי רשתות של סוחרים-סמים. גורמים מישטרהיים טוענים, כי על פי סקרים לא מדעיים הנמצאים עדיין בר שלבי הכנה ועיבוד ראשוניים, מעורבים חיילי צה"ל בכ-60 אחוז מכלל מיקרי הר פשיעה בנושא הסמים שנחשפו בשנה הר אחרונה על-ידי המישטרה. ביחס לחשיפת רשתות הסמים בתוך צה"ל קיימת בעיה נוספת. מרבית העוטי קים בנושאים אלה הם חיילי-שרותים, גם כאשר מדובר ביחידות קרובות. סוחרים הי סמים, כימעט תמיד, באים מקרב הנגי המפקדים, השקמיסטים, האפסנאים הפקיר די. אלה זוכים בדרך כלל ביחס מיוחד מצד המפקדים הישירים שלהם. קשה למ-